

Кундар

Алтайдан

Еділге дейін

Половшы

Сол қаңат

Бөрілер

**Йетиоба
дурут**

XI-XIII ғ

Шаруашылығы

**Батыс
бірлестік**

**Шығыс
бірлестік**

Орда

Оң қаңат

Сабақтың тақырыбы:

Ұлы Жібек жолы халықаралық сауда және экономикалық байланыстардың нығаюына қаншалықты әсер етті?

Оқу мақсаты:

-Ұлы Жібек жолының халықаралық қатынастарды нығайтудағы орнын анықтау.

Бейнесюжет

Хуанхэ өзені

Б.з.б 138
ЖЫЛ

Оңтүстік
Қазақстан

Экзотикалық
жануарлар

12000 км

Батыс пен
Шығыс

Н.Ә.Назарбаев

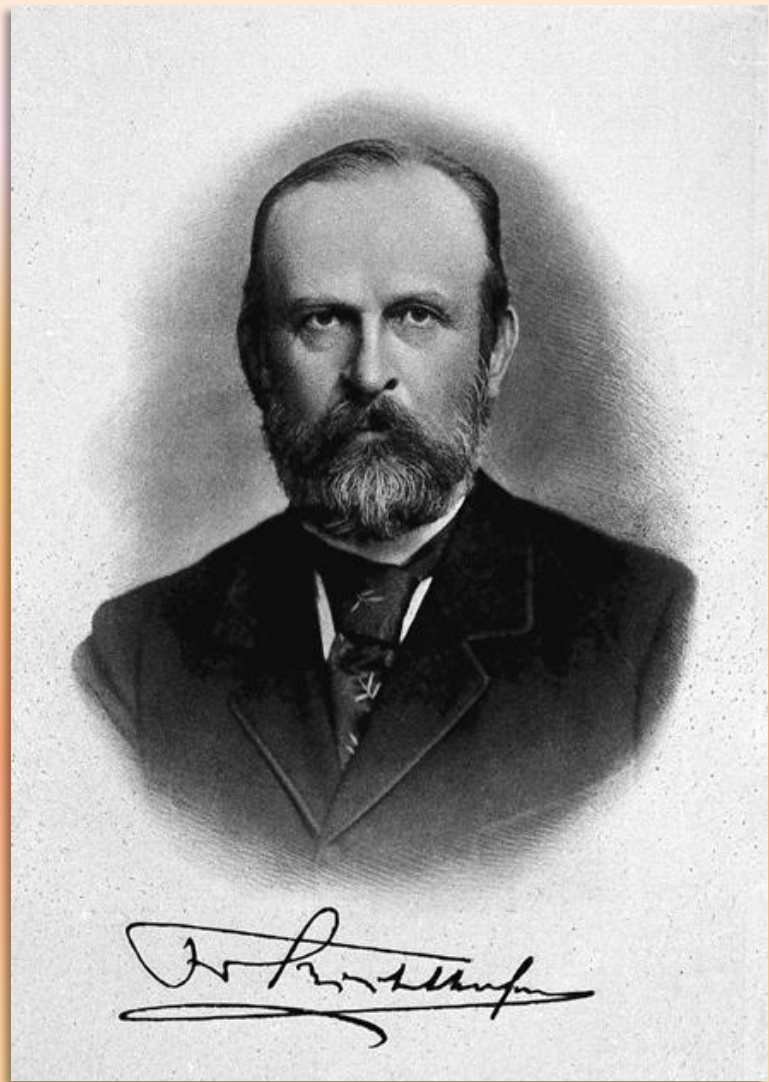
Ұлы Жібек Жолының даму тарихы

Қытай императоры У-
Ди

13 жылдық саяхат

Жібек саудасы

Мемлекеттер
арасындағы
дипломатиялық
қарым-қатынастар

**“Ұлы Жібек Жолы” ұғымын
1877 жылы неміс ғалымы
Фердинанд Фон Рихтгофен
ойлап тапқан.**

1. **Лазурит жол** - Орталық Азия мен Орталық Шығысты Жерорта теңізімен байланыстырды.
2. **Нефритті жол** – Шығыс Түркістан Қытаймен байланыстырды.
3. **Дала жолы** – Қара теңіз жағалауынан Дон жағалауына дейін, одан Ертіс пен Зайсан жағалауына дейін.

№ 1

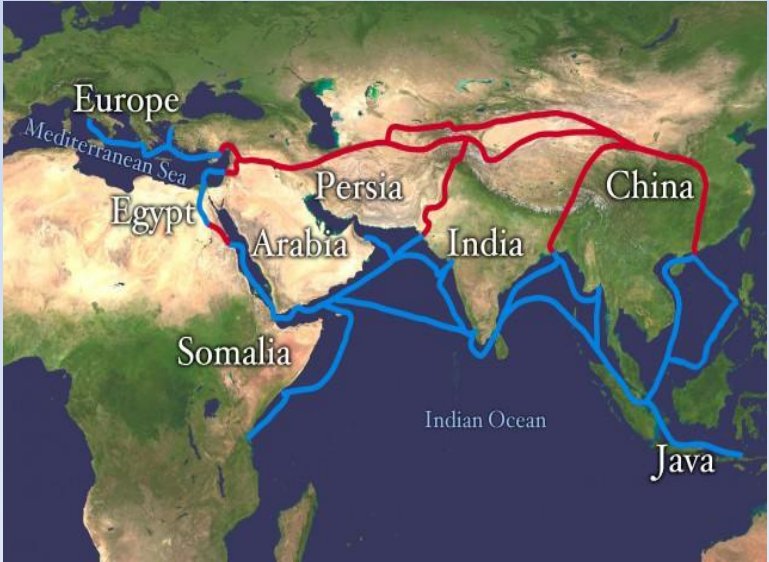
Суретке қарап әңгіме құрастыр

№ 2

№ 3

№ 4

Сұрақтар әлемі

- Ұлы Жібек жолы қай ғасырға жатады?
- Ұлы жібек жолында қандай сауда жолдары бар?
- Сауда жолында қандай тауарлар тасымалданды?
- Қазақстан жерінде шығысқа шығатын негізгі қақпа?
- Қазақстан жерінде батысқа шығатын негізгі қақпа?
- Ұлы Жібек жолында қандай ортағасырлық қалалар бар?
- “Батыс Қытай-Батыс Еуропа” бағдарламасының авторы?

<i>Ұлы жібек жолының хронологиясы</i>	<i>Бағыттары (Сауда жолы)</i>	<i>Қалалар</i>	<i>Таралған діндер</i>	<i>Тарихи маңыздылығы</i>

1. Жібек сауда жолына «ұлы» сөзінің қосылу себебі:

- A) Шығыс пен Батысты байланыстырды
- B) Ежелгі жол болғандықтан
- C) Үлкен сауда жолы болуынан

2) Жібек жолының бас басталатын аймақ:

- A) Ыстықкөл өңірінен
- B) Қытай жеріндегі Хуанхэ өзенінің аңғарынан
- C) Византия елінен

3) Қытай елінен алғаш рет жібек артқан керуендер Батысқа қарай жолға шыққан ғасыр:

- A) б.з.б. III ғ. ортасы
- B) б.з.б. II ғ. ортасы
- C) б.з.б. V ғ. ортасы

4) Жібек сауда жолы арқылы ерте кезден көп елге тараған қазіргі кезге дейін базарда сатылатын көкөніс түрі:

- A) шабдалы мен қауын
- B) жүзім мен қызанақ
- C) қытай немесе болгар бұрышы

5) Жібек өндіруді дамытып, Қытаймен бәсекеге түскен ел:

- A) Соғды
- B) Парсы
- C) Араб

6) Византия шеберлерінің жасаған күміс құмыралар табылған қала:

A) Талғар

B) Тараз

C) Отырар

7) Византиялық алтын плитка қай қаладан табылды?

A) Талғар

B) Тараз

C) Отырар

8) Қытай императоры У-Дидің 138 жылы Жібек жолы арқылы Батыс елдеріне жіберген елшілігі қайтып оралды:

A) 15 ж. кейін

B) 13 ж. кейін

C) 12 ж. кейін

9) Неміс ғалымы Фердинанд Фон Рихтгофен «ұлы жібек жолы» терминің қай жылы енгізді?

A) 1777 ж

B) 1877 ж

C) 1875 ж

10) Ұлы Жібек жолының ұзындығы неше км?

A) 13000 км

B) 12000 км

C) 10000 км

"Тарихи домино" ойыны

жібек	жолы	хуанхэ	Қытайдың
басталып	өзенінен	еуропаға	Ұлы
барған	еуропаға	13 жыл	У ди
императоры	Қытай	жүрген	Қазақстанның
арқылы	оңтүстігі	жолы	Жібек
Ұлы	Өтті	байланыстырды	пен
шығысты		Батыс	сауда

"Тарихи домино" ойыны

Дұрыс жауабы: Ұлы жібек жолы Қытайдың хуанхэ өзенінен басталып, еуропаға барған. Қытай императоры У ди еуропаға 13 жыл жүрген. Ұлы Жібек жолы Қазақстанның оңтүстігі арқылы өтті. Сауда Батыс пен шығысты байланыстырды.

“Қызықты сандар” ойыны

Есепте
ңіз:

$$10+2+13+6+9+4-30 =$$

- Осы санды ғасырмен байланыстырыңыз;
- Бұл ғасырда қандай оқиға болды;

Жауабы:

14 ғасыр. Бұл ғасырда Ұлы жібек жолы тоқтады.

"Көш керуен" ойыны.

р/с	Сұрақтар	а	ә	б
1	Жібек жолы қайдан басталады?	Жапония	Қытай жеріндегі Хуанхэ өзенінің аңғарындағы аймақтан	Қара теңізден
2	Жібек сатуда Қытай мемлекетімен бәсекеге түскен ел	Иран	Ауған	Соғды
3	ҰлыЖібек жолымен алғашқы сауда байланысы қашан жасалған?/	б.з.б. II-I ғ	Б.з IY ғ	Б.з Y ғ
4	Жібек жол арқылы таралған діндер?/	Шаман	буддизм, манихей, христиан, зорастринизм	зороастризм
5	Жібек жолының арқасында көп елге тараған әлі күнге базарларда сатылып жүрген өнім?/	Болгар бұрышы	қияр	алма
6	Қытайдан әдемі фарфордан жасаған ыдыстары Қазақстанның қандай қалаларынан көптеп табылған?/	Яксарт, Құлан	Жент, Сүткент	Талғар, Испиджаб, Отырар
7	Византия шеберлерінің қолынан шыққан күміс құмыралар Қазақстанның қай қаласынан табылған?/	Тараз	қарашық	Құлан
8	Оңтүстік Қазақстанда сауда орталығы атанған қала?	Ясы	Тараз	Алмалық

Үй тапсырмасы.

Эссе жазу:

Ұлы Жібек жолының әлем тарихындағы рөлі.